

תפ"ח 57686/11/19 - מדינת ישראל נגד עודד אבו ריזק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 57686-11-19 מדינת ישראל נ' אבו ריזק(עציר)

בפני	כבוד השופטת - נשיאה לורך
	כבוד השופטת עטר
	כבוד השופט קובו
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	עודד אבו ריזק (עציר)

החלטה

1. לפנינו בקשת המאשימה לתיקון כתב אישום בדרך של הוספת עדים, לפי סעיף 92 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

רקע

2. ביום 25.11.2019 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של **ניסיון רצח, נשיאת נשק ותחמושת, והפרת הוראה חוקית**. בהתאם לעובדות כתב האישום, ארב הנאשם למתלונן וניסה להמיתו באמצעות ירי לעברו מטווח קצר, זאת על רקע סכסוך בין משפחתו של הנאשם למשפחתו של המתלונן.

3. ביום 14.9.2020 הגישה ההגנה מענה בכתב לכתב האישום, בו כפר הנאשם במיוחס לו. הנאשם כפר אף בקיומו של סכסוך עם המתלונן, וטען טענת אליבי לפיה במועד האירוע שהה בביתו.

4. ביום 5.10.2020 הגישה המאשימה את הבקשה דנן, בה עתרה להוספת 12 עדים נוספים לכתב האישום. עשרה מהעדים הם עדים "טכניים", והשניים הנוספים, אמו של הנאשם, **נסרין**, ואחיו, **נעים**, עדים מהותיים. נטען כי העדים הושמטו מכתב האישום המקורי בשל שגגה, וכי חומר החקירה בעניינם נמסר להגנה עם צילום יתר חומרי החקירה.

5. בדיון מיום 18.10.2020 הודיעה ההגנה כי היא מסכימה להוספת העדים הטכניים אך מתנגדת להוספת העדים המהותיים. נוכח התנגדות ההגנה התבקשו הצדדים להעלות טיעוניהם על הכתב.

טענות הצדדים

6. ב"כ המאשימה, עו"ד מורן טרבלסי, טענה כי כלל חומרי החקירה הנוגעים לשני העדים אותם מבקשת המאשימה להוסיף הועברו להגנה זה מכבר.

אמו של הנאשם נחקרה במשטרה עוד בטרם הוגש כתב האישום, אך שמה נשמט בטעות מרשימת עדי התביעה. אשר לאח נעים, עד זה נחשד במעורבות באירוע הירי עוד קודם להגשת כתב האישום, אך לא אותר על-ידי היחידה החוקרת. רק בחודש מאי 2020, לאחר הגשת כתב האישום, אותר ונחקר. מאחר שנעים נחשד כמעורב בירי עוד קודם להגשת כתב האישום, לא נדרש אישור מפרקליטת המחוז להשלמת חקירה זו. החומר בעניינו של נעים הועבר מיד לב"כ הנאשם, אך בשל טעות לא התבקש להוסיפו לרשימת עדי התביעה.

נטען כי תיקון כתב האישום כמבוקש לא יפגע בהגנת הנאשם, שכן ב"כ הנאשם יוכל לחקור העדים בחקירה נגדית.

העובדה שב"כ הנאשם שוחח עם העדים וייעץ להם אינה מצדיקה הימנעות מהוספתם כעדי תביעה, שכן מתן ייעוץ לבני משפחת החשוד אשר הופכים בהמשך לעדי תביעה הינו דבר נפוץ.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד ירון גיגי, טען כי במסגרת הליכי המעצר בתיק זה טענו הצדדים לעניין דיות הראיות, ובדיונים אלה עלתה תמיהה כיצד האח נעים לא נחקר כמעורב ישיר בירי. לאחר חשיפת תזת ופרשנות ההגנה לראיות הנסיבתיות הקיימות כנגד הנאשם, הוחלט לחקור את נעים כמעורב בירי, זאת ללא קבלת אישור פרקליטת המחוז כנדרש. קודם לחקירה נתן עו"ד גיגי ייעוץ משפטי לנעים, זאת לאחר שבדק כי אין ניגוד עניינים המונע זאת ממנו.

אשר לאמו של הנאשם, ההגנה הצהירה במסגרת דיוני המעצר כי בכוונתה לזמן את האם כעדת הגנה. בשום שלב לא צוין על-ידי נציגי המאשימה כי אמו של הנאשם תידרש כעדת תביעה.

לשיטת ההגנה, עיתוי הגשת הבקשה, לאחר השתלשלות העניינים המתוארת לעיל ולאחר שנמסרה תשובת ההגנה לכתב האישום, מצדיק את דחייתה. נטען כי בשלב זה בכוונת ההגנה לזמן את העדים כעדי הגנה ולמאשימה תיוותר הזכות לחוקרם בחקירה נגדית. לחילופין, תוכל המאשימה לזמנם כעדי הזמה אם תחפוץ בכך.

דיון והכרעה

8. הסמכות להורות על תיקון כתב-האישום לאחר תחילת המשפט מצויה בסעיף 92(א) לחסד"פ: "בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן". התנאי של "הזדמנות סבירה להתגונן" פורש בפסיקה ככולל שני יסודות: היסוד האחד הוא טכני, ועניינו באפשרות הסבירה של הנאשם לאחר התיקון לחקור עדים רלבנטיים, לרבות חקירה מחדש של עדים שכבר נחקרו, או להביא ראיות מטעמו. היסוד השני מהותי יותר, ועניינו באפשרות הסבירה של הנאשם לקבוע לעצמו קו הגנה אפקטיבי, שיכול להתמודד עם הראיות בתיק (ראו: ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 606 (1979), אשר צוטט בין היתר בע"פ 5019/09 חליוה נ' מדינת ישראל (20.8.2013)). לשלב הדיוני בו מוגשת הבקשה

חשיבות בעת בחינת ההזדמנות הסבירה להתגונן, וכן לשאלה האם קודם לבקשת התיקון נחשף קו ההגנה של הנאשם, והאם קו הגנה זה מושפע מהתיקון המבוקש. מעבר לשיקולים אלה, ישקול בית-המשפט האם בבסיס הבקשה לתיקון כתב האישום עומד "האינטרס הציבורי הבסיסי אשר גלום בהליך הפלילי, והוא כי תהא ירידה לחקר האמת ולחקר מכלול הנסיבות הנטענות" (ראו: תפ"ח (מחוזי באר שבע) 33171-05-14 מדינת ישראל נ' רובין (7.5.2015)).

9. לאחר בחינת טענות הצדדים, אנו סבורים כי דין הבקשה לתיקון כתב האישום להתקבל, באשר התיקון המבוקש לא יסב נזק או עיוות דין לנאשם, ולא ימנע ממנו הזדמנות סבירה להתגונן.

10. בענייננו, התיקון המבוקש על-ידי המאשימה מסתכם בהוספת עדי תביעה, ואינו כולל שינוי בעובדות או בעבירות המיוחסות לנאשם במסגרת כתב האישום המקורי.

11. מטעמי הצדדים עולה כי החומרים הנוגעים לעדים אותם מבקשת המאשימה להוסיף הועברו לידי ב"כ הנאשם עוד בטרם מסר הנאשם את תשובתו לכתב האישום. המאשימה הבהירה כי הגשת הבקשה בעיתוי הנוכחי מקורה בשגגה, באשר החומרים הרלוונטיים לעדה נסרין היו מצויים בתיק החקירה קודם להגשת כתב האישום, ואילו החומרים הרלוונטיים לעד נעים הועברו לב"כ הנאשם מיד לאחר חקירתו בחודש מאי 2020.

יתר על כן, המאשימה הבהירה כי נעים היה בגדר חשוד עוד קודם לחקירתו במשטרה, וחקירתו המאוחרת נבעה מכך שלא אותר קודם לכן. מכאן שטענות ההגנה בדבר דיות הראיות במסגרת דיוני המעצר, אינן הגורם לתיקון המבוקש.

12. טענת ההגנה כי חקירתו של נעים נעשתה שלא כדין, שכן לצורך השלמת חקירה לאחר הגשת כתב אישום נדרש אישור מפרקליטת המחוז, היא טענה שיכולה להתברר במשפט עצמו, אך אין בה כדי להצדיק דחייה על הסף של הבקשה להוסיף את נעים כעד, כעתירת ההגנה.

13. משפטו של הנאשם מצוי בתחילתו, ועד כה נשמעה עדותו של המתלונן בלבד. ההגנה לא פירטה בטיעוניה כיצד תיפגע הגנתו של הנאשם אם יתווספו עדי התביעה בשלב זה של המשפט. ברי כי לנאשם תעמוד האפשרות לחקור את העדים חקירה נגדית. זאת ועוד, ב"כ הנאשם ציין בתגובתו כי בכוונת ההגנה לזמן את העדים כעדי הגנה. ללמדך שאף ההגנה סבורה כי מדובר בעדים מהותיים לבירור ולחקר האמת.

14. משאין בתיקון המבוקש החמרה כלשהי עם הנאשם מעבר למצוין בכתב האישום המקורי, ומשאין אנו סבורים כי יגרם לנאשם עיוות דין בשל התיקון, אנו נעתרים לבקשת המאשימה ומורים על תיקון כתב האישום כמבוקש.

ככל שתסבור ההגנה כי להחלטה זו משמעות למשקל עדותם של העדים כעדי תביעה, תוכל לטעון זאת בשלב

הסיכומים, והנושא ידון במסגרת הכרעת הדין.

15. היה והנאשם מבקש לתקן את המענה לכתב האישום בעקבות תיקון כתב האישום כאמור, יודיע על כך לבית המשפט תוך 7 ימים מהיום.

ניתנה היום, כ"ד חשוון תשפ"א, 11 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.